

Memo van de gedeputeerde

drs. E.P.J. Lemkes - Straver

Gedeputeerde Landbouw, Voedsel en Natuur

Onderwerp

Achtergrondinformatie ten behoeve van de themabijeenkomst gezondheid op 16 oktober a.s.

Datum

6 oktober 2020

Documentnummer

4769682

Aan

Provinciale Staten van
Noord-Brabant

Kopie aan

-

Van

Telefoon

Email

elemkes@brabant.nl

Bijlage(n)

-

Geachte Statenleden,

Via deze memo wil ik u graag informeren over de door mij aangevraagde themabijeenkomst met u op 16 oktober. Met deze bijeenkomst wil ik PS informeren en consulteren over de in het bestuursakkoord beloofde uitwerking van de rol die de provincie ziet op het gebied van gezondheid.

Om precies te zijn werken we op dit moment hard aan een beleidskader waarmee we antwoord geven op de volgende vragen:

1. Welke maatschappelijke behoeften zien we m.b.t gezondheid en welke ambitie koppelen wij daaraan?
2. Welke rol pakt de provincie als het om gezondheid gaat?
3. Waarom deze?

Het betreft hier niet een beleidskader in de gebruikelijke zin van het woord. Dit specifieke beleidskader verbindt en agendeert de inzet van de provincie op gezondheid. De gezonde leefomgeving is namelijk een van de drie samenbindende thema's die in de begroting genoemd worden. Samenbindende thema's lopen dwars door al onze opgaven heen en worden vanuit de volle breedte van ons beleid en uitvoering vormgegeven.

Het beleidskader gezondheid belicht hoe onze programma's bijdragen aan de gezondheid van Brabanders. We noemen een dergelijk beleidskader ook wel een horizontaal beleidskader. Dit beleidskader begint dus niet bij nul en brengt vooral samenhang aan in wat we doen. Daarom zou ik de bespreking van 16 oktober ook graag zien als startgesprek met uw Staten.

Het is ook een belangrijk beleidskader. Want gezondheid is een onderwerp waar de provincie momenteel, mede door het coronavirus, extra veel vragen over krijgt. Gezien wat er op ons afkomt, is er behoefte aan een duidelijke rolname van de provincie als het gaat om gezondheid, gebaseerd op feiten & cijfers en de toegevoegde waarde van de provincie.

Feiten en cijfers

Met het oog op de feiten en cijfers hebben we PON/Telos gevraagd om de data met betrekking tot de gezonde leefomgeving in kaart te brengen. Hierbij wordt extra

ingezoomd op zogenaamde hotspots (het stapelingsvraagstuk). Bovendien werkt PON/Telos vanuit een brede blik op gezondheid en gezonde leefomgeving toe naar een handzame en overzichtelijke monitor die zicht geeft op de voor de provincie belangrijkste kernthema's. BrabantAdvies brengt, ook vanuit een brede analyse van wat er speelt op het gebied van gezondheid in onze provincie, een advies over waar vooral de toegevoegde waarde van de provincie ligt. PON/Telos en BrabantAdvies zullen 16 oktober hun eerste inzichten aan u presenteren.

Datum

6 oktober 2020

Documentnummer

4769682

Andere uitgangspunten

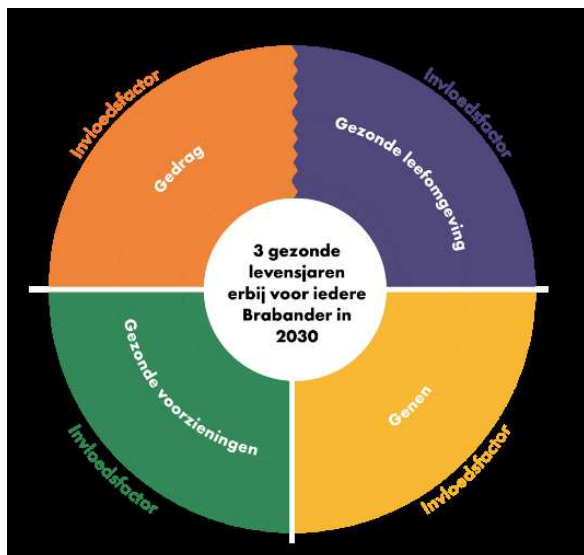
Andere uitgangspunten voor het beleidskader zijn:

1. **De Brabantse Omgevingsvisie:** 'De kwaliteit van Brabant. Visie op de Brabantse leefomgeving' (2019) Gezondheid is volgens deze visie meer dan alleen "ziekte voorkomen". Gezondheid gaat juist om "quality of life", welzijn en het bevorderen van gezondheid (positieve gezondheid).
2. **Het Bestuursakkoord 2020-2023:** 'Samen, Slagvaardig en slim: ons Brabant 2020-2023' met de opdracht om dit najaar te komen met een uitwerking over de rol die de provincie vanuit haar kerntaken ziet op het gebied van gezondheid.
3. **De ambitie: 'Drie gezonde levensjaren voor iedere Brabander in 2030 erbij!'**
In de contourennota 'Op weg naar een Gezonder Brabant is de gezamenlijke ambitie opgenomen van 3 gezonde levensjaren erbij voor iedere Brabander in 2030. Deze contourennota is een uitwerking van de Stedelijke Agenda BrabantStad 2018-2022, "Summit Gezonde en duurzame leefomgeving" en is vastgesteld tijdens het bestuurlijk summitoverleg BrabantStad op 18 juni 2019. Aan deze agenda zijn naast de B5 en de provincie ook de Brabantse GGD-en, de Waterschappen en onderzoeksinstituten gecommitteerd. Dit is een mooie startalliantie om op voort te bouwen. Als definitie voor gezondheid hanteren we het positieve gezondheidsbegrip.
4. **Draagvlak bij en aandacht voor** gezondheidsbeleving van Brabanders.
5. **Financiering** komt uit de verschillende beleidsprogramma's van de provincie.

Redeneerlijn

Om te komen tot een beleidskader hanteren wij de volgende redeneerlijn. Gebaseerd op het Health Field Concept van Lalonde (1974), onderscheiden we vier invloedsfactoren via welke we de gezondheid van Brabanders kunnen verbeteren, zodat zij er in 2030 drie gezonde levensjaren bij hebben. Dit zijn Gedrag, Gezonde leefomgeving, Gezonde voorzieningen en Genen: de 4 G's. Dit model is een veelgebruikt model in het denken over gezondheid. Ook PON/Telos en Brabant baseren hun onderzoeken en adviezen op dit model.

Per invloedsfactor willen wij onze rol bepalen. Tijdens de themabijeenkomst ga ik graag met u in gesprek over hoe u deze rolneming ziet.

Datum

6 oktober 2020

Documentnummer

4769682

Bepalen rolneming

Van oorsprong richt de provincie zich vooral op de Gezonde leefomgeving. Bij het bepalen van de rol van de provincie per invloedsfactor, baseren wij ons op de vier mogelijke provinciale rollen zoals omschreven in de Omgevingsvisie:

1. **Richting geven:** visievorming en kaderstelling met heldere doelen, vanuit gemeenschappelijk belang regie voeren op bovengemeentelijke ontwikkelingen, kennis delen: monitoring, data en onderzoeken
2. **Beweging stimuleren:** Inzet en onderling verbinden van kennis, experimenteren en leren, samenwerking aangaan, afspraken maken en krachten bundelen om schaal te maken, overleg mogelijk maken, lobbyen om beweging los te krijgen bij anderen
3. **Ontwikkelingen mogelijk maken:** programma's opstellen met daaraan middelen gekoppeld, uitvoeren of laten uitvoeren van projecten, investeren, aangaan van investeringsprojecten of leningen verstrekken, wettelijke taken uitvoeren, planologisch ingrepen
4. **Geen rol:** andere overheden/ partijen zijn aan zet, de provincie heeft geen rol.

Gedachtewisseling met u vandaag

In de maanden oktober tot en met december zullen we de redeneerlijn en de vraag van de rolneming voorleggen aan experts. Maar eerst leggen we deze aan u voor.

Want ik hoor de 16^e graag hoe u aankijkt tegen:

1. De rol van de provincie m.b.t. gezondheid (vanuit de kerntaken van de provincie)
2. De thema's waarop volgens u de nadruk moet liggen
3. De door u gewenste betrokkenheid m.b.t. dit beleidskader na vandaag

Proces hierna

Tenslotte stel ik het volgende proces voor volgend op de themabijeenkomst:

- Op 20 november ontvang ik het definitieve advies van Brabant Advies.
- De expertinterviews vinden plaats in de maanden oktober tot en met december.
- Na besluitvorming door PS over het beleidskader zal in de vorm van tafels met samenwerkingspartners gebouwd worden aan het Uitvoeringsprogramma.
- De Statenmededeling met Uitvoeringsprogramma kunt u in het voorjaar van 2021 verwachten.

Datum

6 oktober 2020

Documentnummer

4769682

Ik kijk uit naar onze ontmoeting op 16 oktober.

Met vriendelijke groet,

drs. E.P.J. Lemkes - Straver